

DARUM SOGN

Nr. 2

Juni 2021

49. Årg.

Følgende konfirmeres d. 20. juni i Darum Kirke:

Klokken 9.00

Martin Birkkjær, Nørlundvej 10
Jakob Mønsted Lundgaard, Nørremarkvej 25
Christian Drøhse, Vesterbyvej 13
Marcus Drøhse, Vesterbyvej 13
Jakob Brink Andersen, Nørrebyvej 15
Viktor Uhd Knudsen, Ll. Darumvej 1
Kristian Nissen Sørensen, Refshedevej 5

Klokken 11

Mathilde Hedegaard Madsen, Feilbergvej 6A
Kamille Juul Vesterbæk, Østertoften 75
Signe Heiberg Jensen, Ll. Darumvej 8
Thea Schmidt Jensen, Østertoften 33
Mikkeline Osmund Falkenberg Jepsen, Østertoften 36
Lucca Maria Kvist, Vestervænget 1, Hunderup
Lea Jacobsen, Lambertsdamvej 4

Husk at hejse flaget for årets konfirmander!

Telegrammer til konfirmander kan afleveres i kapellet på kirkegården, hvor der står poser med konfirmandernes navne på.

Af hensyn til retningslinjerne for kirker og kirkegårde, må man ikke stimle sammen på kirkegården for at lykønske konfirmanderne efter konfirmationsgudstjenesten.

Af samme hensyn er det heller ikke muligt at deltage i gudstjenesten, med mindre man er inviteret.

KIRKELIG VEJVISER

Sognepræst Thea Laukamp

then@km.dk

Feilbergvej 15

St. Darum

6740 Bramming

7517 9220 (*Træffes efter aftale alle dage undtagen mandag*)

Graver

Thomas Bruun

Hverdage undt. mandag, fra kl. 8 - 16

tlf. 2164 2346

E-mail: darumkirkegaard@mail.dk

Menighedsrådets formand:

Anton Nielsen

Lille Darumvej 7

6740 Bramming

Tlf.: 7517 9018

Redaktion af sognebladet:

Thea Laukamp (ansvarshavende)

Thomas Andersen (layout)

Menighedsrådet (tryk)

Indlæg til næste nr. sendes

senest 15. august 2021

til then@km.dk

I al sin glans nu stråler solen

Mel.: Henrik Rung 1859

1. I al sin glans nu stråler solen,
livslyset over nåde-stolen,
nu kom vor pinselilje-tid,
nu har vi som mer skær og blid,
nu spår os mer end englerøst
i Jesu navn en gylden høst.

2. I sommernattens korte svale
slår højt fredskovens nattergale,
så alt, hvad Herren kalder sit,
må slumre sødt og vågne blidt,
må drømme sødt om Paradis
og vågne til vor Herres pris.

3. Det ånder himmelsk over støvet,
det vifter hjemligt gennem løvet,
det lufter lifligt under sky
fra Paradis, opladt på ny,
og yndig risler ved vor fod
i engen bæk af livets flod.

4. Det volder alt den Ånd, som daler,
det virker alt den Ånd, som taler,
ej af sig selv, men os til trøst
af kærlighed med sandheds røst,
i Ordets navn, som her blev kød
og fór til Himmels hvid og rød.

5. Opvågner, alle dybe toner,
til pris for menneskets forsoner!
Forsamles, alle tungemål,
i takkesangens offerskål!
Istemmer over Herrens bord
nu menighedens fulde kor!

6. I Jesu navn da tungen gløder
hos hedninger så vel som jøder;
i Jesus-navnets offerskål
hensmelter alle modersmål;
i Jesu navn udbryder da
det evige halleluja.

7. Vor Gud og Fader uden lige!
Da blomstrer rosen i dit rige,
som sole vi går op og ned
i din Enbårnes herlighed;
thi du for hjertet, vi gav dig,
gav os med ham dit Himmerig.

N.F.S. Grundtvig 1843 og 1853.

Prædiken til Pinsedag 2021

Læsninger: Joh. 14,22-31, ApG. 2,1-11.

Der kan nok være enighed om, at det umiddelbart er svært at forbinde noget med pinsen.

Det er den af kirkeårets højtider, der lettest fortøner sig i sære, abstrakte og luftige tågebilleder.

Pinsen mangler julens og påskens jordbundenhed, de konkrete dramaer, der udspiller sig omkring en krybbe i Betlehem og et kors og en grav i Jerusalem.

Julen og påsken er selvfølgelig også for meget for os at fatte; dybden af deres betydning, betydningen for vores menneskeliv i dag, dét bøvler vi fortsat med at få hånd om, uden det vil lykkes.

Men der er alligevel så mange levende mennesker i de bibelhistorier, der knytter sig til jul og påske.

Mennesker med rige følelsesliv, der er, som folk er flest, og som vi derfor kan spejle os i.

Den største glæde og den største sorg – det er noget enhver af os har erfaringer med og kan tale med om.

Men pinsen – Helligåndens fest – den er noget vanskeligere.

Og dog!

For der er jo den yndige og frydefulde sommertid, vi kan beruse vores sanser i.

Grønt græs, det friske blomsterflor, jordens grøde, solens relative varme og den danske bøg, der spejler sin top i bølgen blå.

Grundtvig, der om nogen blev pinsens digter, taler om julenat, hvor lyset tændtes i mørkets skød, om påskemorgen, hvor livstræet slog rod i gravens mørke, og om pinsedag, hvor Guds Ånd steg ned til vor skrøbelighed.

Julen er nat, påsken er morgen og pinsen er dag.

Pinsen er brudt igennem, livet er brudt helt igennem.

Pinsen er fuldendelsens tid – virkeliggørelsens tid.

Og samme Grundtvig indleder den mest kendte af pinsens salmer med ordene: I al sin glans nu stråler solen.

Det er fuldendelsens billede, og det taler til os alle, hvad enten det passer solen at skinne eller ej.

Vi er umådeligt heldige her på disse breddegrader, at vi har naturen til at billedliggøre pinsen for os:

Alt, hvad der før lå som dødt, er vågnet til live igen.

Det er, hvad pinsen handler om.

Det er, hvad Helligånden gjorde ved disciplene på den første pinsedag.

Det, disciplene havde set og hørt sammen med Jesus af Nazareth, gjorde Ånden levende for dem, så de kunne gå ud og fortælle det videre til dem, der ikke selv havde set og hørt det.

Og det er også det, Ånden gør ved vores liv i dag.

Ånden kan ikke måles i spørgeskemaer og statistiske undersøgelser, og dens nærvær kan ikke fremmanes eller garanteres efter menneskelig evne – og Ånden er ikke et trosspørgsmål.

Ånden er virkeligheden, fundamentet, en realitet, der gør sig gældende i alle livets spørgsmål.

Ånd er et andet udtryk for, at livet kommer os ved og at vi engagerer os i det.

Helligånd er ordet for, at evangeliet – Ordet om Kristus – er rettet til os og at vi tager det til os; det evangelium, at Gud har taget os til sig uden betingelser og gjort vores skæbne til sin.

Åndens virke består i, at den oversætter og gør levende.

Ånden får os til at se og begejstres.

Ånden får os til at se, at vi intet har, som vi ikke er blevet givet, og at vi intet af betydning kan tage uden, at vi får det givet.

Vi ved, at vores magt ikke kan stoppe forfaldet og døden, men at det samme gælder for liv og kærlighed, som vi ikke kan fremtvinge – *eller* sætte en stopper for, skulle vi være i dét hjørne.

Naturens underer i denne tid hjælper os på vej til at forstå pinsens glædelige budskab.

Og det gør salmen "I al sin glans nu stråler solen" også.

For i den går billede og sag i ét.

Hvad pinsen angår, kunne Grundtvig slet ikke forestille sig at skille den danske sommer og evangeliet.

Hans salme er altså ikke et naturdigt, trods vældet af naturbilleder, han bruger.

Solen og livslyset bliver i salmen til ét og det samme, selv om de ikke er ét og det samme.

Bækken i engen er ikke livets flod, men bækken i engen *bliver* del af livets flod. Og selvfølgelig må tanken falde på skabelsesberetningen, når det hedder: "Det ånder himmelsk over støvet." Gud Herren blæste sin livsånde i mennesket, som han havde dannet af jordens støv.

- Og Grundtvig fortsætter: "Det vifter hjemligt gennem løvet," og fører os således med sine ord ud i skoven ved pinsetid, hvor vindens susen i bladene er blevet til selve livets åndedræt.

"Hjemligt," skriver Grundtvig.

Man ved fra Grundtvigs manuskripter, at han prøvede med andre ord, før han fandt det rette: Hjemligt.

Det var godt, han blev ved med at lede – for ordet "hjemligt" har gjort linjen til én af de smukkeste i hele Den Danske Salmebog.

Hjemligt – det fortrolige, det trygge, det nære.

Når Gud ved hjælp af sin Ånd lader os høre evangeliet, når Ordet tales til frihed, frelse, frifindelse, fryd og forundring – så får vi igen hjemme i vort eget liv.

Vi, der så let kan føle os som fremmede på jorden og fare vild i livet, vi bliver igen fortrolige ved tilværelsen.

Vi tør igen at være i den og leve den, fordi den er blevet gjort virkelig for os.

Den hjemlighed taler Jesus også om, når han siger:

"Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer, jeg giver jer ikke som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst!"

Nej, for modløsheden og mistrøstigheden er menneskets værste fjende.

Det er det, der gør os til fremmede og vildfarne i livet.

Modløsheden er den udsigtsløse tomhed, der hverken tør tro eller håbe på i morgen.

Modløsheden er ligegyldigheden, der intet forventer og lader alle udfordringer og opgaver ligge.

Modløsheden lukker øjnene i, gør dem blinde, den stopper ørerne og gør dem døde, den lukker munden til, og gør tavsheden øresønderrivende, den blokerer alle sanser og tømmer hjertet for kærlighed og glæde og efterlader alt tomt.

Bare tomt.

Pinse er, at intet efterlades tomt.

Ånden puster liv i det modløse og genetablerer den brudte tillid hos den mistrøstige.

Ånden åbner for alle sanser, gør den blinde seende, den døde hørende, den stumme talende, grinende og grædende – syngende.

Det største, der kan siges om os er, at vi er født af ånd.

Ånden er ikke for de særligt udvalgte eller en religiøs elite.

Den er der bare.

Omkring os, i os, skabende, levendegørende, som vi kan se det, sanse det i hele sommertidens yndige og frydefulde billede.

Alt ånder af liv.

Derude er der intet, der efterlades tomt.

Og hvem har ikke en lyst eller en længsel i sig til at lade sig rive med af solens glans og alle de grønne dufte?

Og hvem vil ikke indrømme, at uden alt dét, så ville vi være håbløst tomme og modløse?

Men tomheden fyldes ud, og det er blevet pinse endnu en gang.

Helligåndens fest.

Den livsånd, som svævede over vandene før verden blev til og alt var tomhed og øde; den livsånd, Gud på skabelsens morgen blæste ind i menneskets næsebor, og som langt senere i historien, på den første pinsedag, manifesterede sig for apostlene som tunger af ild.

Da fødtes kirken af ånd, bygget af levende sten.

Så fejrer kirken altså fødselsdag i dag og kan føje endnu et år til sin høje alder, og pinsens ord skal lyde igen:

Intet skal efterlades tomt.

Vore hjerter skal ikke forfærdes og ikke være modløse.

For Gud gjorde sig til ét med os, Gud delte sin Ånd med småfolk.

Derfor er ingen af os dømt ude eller sat i skammekrogen.

Vi kan høre hans Ord, vi kan føle os hjemme i vores egen tilværelse og leve den og tage den, som den kommer.

Det vifter hjemligt gennem løvet.

Glædelig pinse.

Amen.

Nyt fra menighedsrådet

I menighedsrådet har vi siden sidst haft mange spændende ting på programmet: Kirkesyn og konsulentrunde – og så er der foretaget nogle ændringer i gudstjenesten ud fra ordsproget "gammel vin på nye sække!"

6. maj afholdt vi det årlige kirkesyn; det er en dag i "murstenenes tegn", hvor vi gennemgår kirken og dertilhørende lokaler og faciliteter sammen med vores bygningssagkyndige og kirkens medarbejdere. Traditionen tro regnede det! Vi står ikke for at skulle i gang med store uforudsete eller ualmindelige forbedringer.

Arbejdet med branddammen fortsætter. Branddammen er nu blevet rensat op, hvilket Darum Vandværk har stået for, og menighedsrådet fortsætter processen med at få opsat et hegn, som både er forvarligt og acceptabelt for branddammens naboer.

Tilgængelighed ved altergang

Siden sidst har der også været konsulentrunde, som jævnligt udbydes af stiftet for menighedsråd, der står foran et projekt, der kræver særlig ekspertviden. I den for-

bindelse har vi haft besøg af en konsulent, som vi talte med om mulighederne for opsætning af gelænder i kirkens kor med henblik på at hjælpe gangbesværede til alters. Ironisk nok indebærer dét mange "snublesten" at få lavet et gelænder, som passer til såvel behov som kirkerum. Koret i Darum kirke er opdelt i to og der er således to trin, der kan volde besvær, og ikke mange løsninger, der er velegnede. Vi arbejder videre med sagen. I forbindelse med covid-restriktionerne fra årets begyndelse blev altergangen imidlertid flyttet fra alterbord og knæfald og afholdtes i gående form – denne form holder vi fortsat fast ved, efter restriktionerne er blevet færre, og det er faktisk en helt god løsning; der synes også at være flere, der deltager i denne form for altergang, hvilket er tankevækkende!

Projekt "nyt alterbillede" er påbegyndt!

Derudover har vi også haft besøg af konsulenter samt provst og biskop, da der igennem mange år har været et ønske i menighedsrådet om at udskifte alterbilledet/alterbillederne: Kendere vil vide, at der både er et stort alterbillede, som forestiller Den Sidste Nadver, samt et mindre

billede ovenfor af den korsfæstede Kristus. Det er en langsommelig proces; Nationalmuseet har lang ventetid og der er også det økonomiske spørgsmål – men nu har vi fået begyndt og fået ord for, at det vil være muligt med nye alterbilleder, hvis de nuværende bevares. Vi glæder os meget til at fortsætte det arbejde, som sidst blev taget op i menighedsrådet i 1999, men siden blev sat på pause, da der var mere akutte projekter at tage hånd om.

Gudstjenesten: Færre ord = dybere mening?

I kølvandet på, at førnævnte restriktioner for gudstjenesten (herunder varigheden på 30 minutter og forbuddet mod fællessang) har vi i menighedsrådet haft en del samtaler om liturgi. "Liturgi" er den samlede betegnelse for alle de forskellige led, som udgør gudstjenestens forløb. Der er et helt fast, autoriseret ritual, som skal følges ved søndagsgudstjenesten (høj-messen), som findes i Ritualbogen 1992. Man kan altså ikke bare selv bestemme, hvordan gudstjenesten skal være – heller ikke præsten! Ændringer, der afviger fra det autoriserede, skal godkendes af biskoppen og menighedsrådet skal også være indforstået. Men efter at have gjort erfaringer med meget korte gudstjenester de seneste måneder, har vi alligevel besluttet os for at forsøge os med nogle ændringer af liturgien.

Det er sognepræsten, der har udarbejdet den nye liturgi – én til brug ved gudstjenester kl. 10 med altergang og én til brug ved gudstjenester kl. 9.30 uden altergang. Liturgien er udarbejdet ud fra en teori om, at "færre ord = dybere mening." Den nye liturgi er en mellemting mellem det autoriserede ritual og den korte corona-gudstjeneste.

Det skulle stadig være til for kirkegængere at genkende gudstjenesten, men der er færre salmer, færre bønner og færre læsninger, som nævnt også gående altergang, og så er der blevet flyttet lidt om på rækkefølgen af leddene. Vi håber, at kirkegængere vil erfare, at gudstjenesten ikke overhovedet er blevet uigenkendelig, men lidt kortere, og måske endda skær-

pet i sit fokus – og måske bemærker man slet ikke, at noget er forandret! Adspurgt mener forskellige kirkegængere, at prøveliturgien fungerer godt med sin mere kortfattede form, at det er nemmere at holde fokus pga. varigheden, og at varigheden også giver større spillerum i forhold til, at længden på bibellæsninger, salmer og prædiken kan variere. Prøveliturgien er i skrivende stund sendt til biskoppen, og vi er spændte på, om han kan godkende den enten helt eller delvist – det vil tiden vise!

Fotografering i kirken

På det seneste menighedsrådsmøde blev det vedtaget at sløjfe forbuddet mod fotografering i kirken.

Det betyder, at til lørdagsdåb og vielser må der gerne fotograferes, da disse kirkelige handlinger har en mere privat karakter. Dog indskræpes det forinden, at fotografering skal foregå diskret (uden lyd, blitz og store armbevægelser) og med respekt for den kirkelige handling. Det kan være en idé at have én, der fotograferer for bedst muligt at tage hensyn til disse ting. Til søndagsdåb må der fortsat ikke fotograferes og naturligvis heller ikke under begravelser/bisættelser.

Skal I holde barnedåb?

Menighedsrådet har vedtaget, at der i øjeblikket ikke kan planlægges dåb i forbindelse med søndagsgudstjenesten. Dette skyldes, at der i kirken ikke er krav om gyldigt coronapas, og der vil være tale om en begivenhed, hvor man blander mange forskellige mennesker fra forskellige dele af landet, såvel vaccinerede som ikke-vaccinerede. Hvis I står for at skulle holde barnedåb, så vær opmærksomme på, at der indtil august kun er mulighed for dåb på lørdage.

Fra august regner vi med/håber vi på at kunne gå tilbage til praksis før corona, hvor dåb fortrinsvist afholdes i forbindelse med søndagsgudstjenesten og der kun tilbydes lørdagsdåb én gang i kvartalet.

*På vegne af menighedsrådet,
Thea Laukamp*

Tilmelding til konfirmation 2022

Det er endnu ikke muligt at tilmelde sig konfirmation 2022, men det vil være muligt fra begyndelsen af juli, når det nuværende hold konfirmander er konfirmeret.

Konfirmationen 2022 finder sted d. 15. maj kl. 10 – om Gud og pandemien vil...! Tilmelding til konfirmation sker – til den tid - via www.sogn.dk/darum.

I menuen til venstre vil der være et faneblad, hvor der står "Konfirmation 2022" og her vil man så kunne finde tilmeldingsblanketten. Blanketten udskrives og udfyldes i hånden, da den kræver forældreunderskrift. Den udfyldte blanket kan derefter enten afleveres i min postkasse på Feilbergvej 15 eller scannes og sendes pr. sikker mail (se soqn.dk/darum for sikker henviselse.)

Konfirmationsforberedelse 2022

Hvornår konfirmationsforberedelsen begynder, vides endnu ikke. Som man nok er bekendt med, er skolerne i Esbjerg Kommune blevet "frisat" fra folkeskoleloven. Til min – og mine kollegers – store ærgrelse, betyder dette for skolelederne, at de også indtil videre har benyttet sig af deres ret til at bestemme, at konfirmationsforberedelsen ikke skal ligge ugentligt som hidtil (tirsdage 8.10). De vil dog allernådigst give afkald på nogle få hele dage, hvor konfirmanderne så skal gå til konfirmationsforberedelse i stedet for i skole – hvis ikke konfirmationsforberedelsen endda skal være et weekendtilbud, der skal konkurrere med fodboldkampe og familiehygge.

Dette ville selvfølgelig være en ren katastrofe af mange årsager, både for jer og for mig.

Jeg mener, at den kontinuerlige kontakt mellem præst, konfirmander, sognekirken og kirkeårets højtider er en helt grundlæggende nødvendighed under den korte periode med konfirmationsforberedelse: Der er vel ingen, der vil bestride, at når man skal lære noget

nyt, og udviser seriøsitet omkring at indlemme det i sit liv, så er det en god idé at beskæftige sig med det jævnlige, og ikke bare en hel dag nogle gange i løbet af et år! Denne holdning er det mit indtryk, at de fleste af mine kolleger også har.

Præsterne i Ribe Domprovsti og Skads Provsti, som har konfirmander fra Fortunaafdelingen, er altså mildt sagt ikke så begejstrede for frisættelsens konsekvenser for os præster.

For os er det svært at se det på anden måde, end at skolerne i stigende grad lukker sig om sig selv og således væk fra det omgivende samfund, samt i nogen grad vender skole-kirkesamarbejdet ryggen, hvis dette ikke udfoldes helt og holdent på deres præmisser.

For mig at se er folkeskolen og folkekirken ligeværdige institutioner i vores samfund.

På baggrund heraf har provsterne i de to provstier rettet henvendelse til Esbjerg Byråd, som ifølge lovgivningen har bemyndigelse til at afgøre sådanne sager, såfremt skolerne og kirken ikke er i stand til selv at indgå et kompromis. Vi afventer afgørelsen, og I vil høre nærmere.

Men husk at kigge på www.sogn.dk/darum i løbet af sommeren og få udfyldt tilmeldingsblanketten!

Jeg vover at se frem til et forhåbentligt mere normalt forløb med fysisk fremmøde til konfirmationsforberedelse i sognehuset og jeg håber også, det vil være muligt at møde jer alle til indskrivningsgudstjeneste med efterfølgende møde og så videre – som vi plejer!

Og gid skolelederne må indse, hvad vi alle har erfaret igennem det seneste års tid; at "som vi plejer" faktisk kan noget.

Thea Laukamp

Kommende arrangementer

Det gælder for alle arrangementer, at de på afholdelsestidspunktet gældende COVID-retningslinjer overholdes.

Grundlovsmøde

5. juni kl. 14-16 i præstegårdshaven. Se omtale side 11

Digegudstjeneste

8. august kl. 16 på Sønderbydiget

Gudstjeneste på én af de mange smukke pletter i vores lokalområde.

Gudstjenesten, som er med altergang, forestås af sognepræst Thea Laukamp og akkompagneres af Esbjerg Messingkvintet. Medbring selv tæppe/stol at sidde på samt kaffe til bagefter.

Menighedsrådet er behjælpelige med pladsanvisning i hensigtsmæssigt forhold til vind og vejr.

Vi krydser fingre for godt vejr – og ellers foregår gudstjenesten i kirken.

Sogneudflugt 2021

Finder sted 18. august, og turen går til Skamlingsbanken og Christiansfeld.

Nærmere detaljer kommer senere - se lokale opslag og darum.dk og i juli udkommer et særnummer af sognebladet med program for sogneudflugten.

Åbent Sognehus

7. september kl. 14-16

Samvær i sognehuset med kaffe og brød og fællessang – Bente Kjøller sidder ved klaveret.

Litteraturkreds

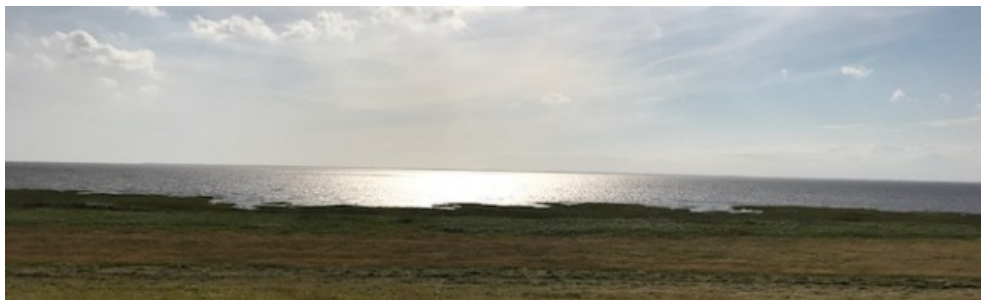
23. september kl. 14-16

"Under en strålende sol" af Khaled Hosseini.

Bogen handler om Mariam og Laila – to afghanske kvinder, som i udgangspunktet ikke har meget tilfælles. For den midaldrende Mariam har livet fra begyndelsen været tungt, hvorimod teenagepigen Laila er født på solsiden. Men kvindernes veje krydses, da Taliban vinder krigen og tager magten i Afghanistan.

I Litteraturkredsen er det den almindelige læseroplevelse, der er i centrum, og præsten agerer – om nødvendigt – ordstyrer. Tilmelding til Thea Laukamp senest d. 2. juli. Hvis du ikke har været med tidligere, skal du ved tilmelding oplyse din adresse og dit telefonnummer. Tilmelding sker pr. e-mail til then@km.dk.

Hvis du selv har bogen, bedes du oplyse dette.

Sidste nyt fra Lokalrådet

Regnvandssøen mellem Vesterbyvej og Sviegade

Der er nu gang i arbejdet med at anlægge en sti hele vejen rundt om søen oppe på toppen af volden. Der kommer indgange til stien fra 3 sider; fra Sviegade (ved det gamle rensningsanlæg), fra Vesterbyvej når man kommer fra Sønderbyen, og fra Vesterbyvej i hjørnet ned mod Gl. Darumvej. Der kommer 2 bordbænkesæt med lidt beplantning bagved til at skabe læ. Der er sået en engblanding som passer ind i plantevæksten for området og som vil skabe en god biodiversitet.

Biodiversitetsgruppe

Der er oprettet en arbejdsgruppe, der arbejder med biodiversitet i Darum. Den er lige startet, men vil arbejde på et projekt ved siden af den kommende købmandsbutik. Der er ledige pladser, hvis du er interesseret.

Møde med Teknik & Byggeudvalget d. 27.4

Vi ønskede endnu en gang, at der etableres cykelsti Darum-Bramming. Vi

mødtes derfor ved Spejderhytten for at synliggøre dette og talte om alle vores argumenter for en cykelsti. Udvalget har efterfølgende (ikke kun pga. os) valgt at indstille denne cykelsti til, at der skal søges statsmidler hertil. Dette er dog løbet i modvind i det politiske system i kommunen, da nogle ønsker en cykelsti på Nørrebrogade i Esbjerg og andre en 3. cykelsti. Der er en del politisk røre herom, og vi ved simpelt hen ikke, hvor det ender. Vi har dog taget punktet med til møde med Økonomiudvalget i juni, hvor vi opfordrer til, at såfremt vi ikke får cykelstien nu, må der afsættes ekstra midler hertil ved budgetforhandlingerne til efteråret.

Det er meget usikkert, hvad der sker.

Til gengæld fik vi helt uden sværds slag lovning på punktummer på vores nye byskilte, da man ikke kan stave vores bynavn "St Darum" eller "LI Darum." Begge steder monteres der punktummer!

Vi talte også om Evighedstræer. Vi har søgt om, at Kvindeegen kan blive et sådant Evighedstræ.

Men desværre skal disse træer ligge og rådne, hvor de falder, så måske skal vi i stedet se, om vi kan få det fredet. Vi har også søgt om at få en rundkørsel ved frakørslen fra motortrafikvejen. Det er dog Vejdirektoratet, der ejer den, og de vil ikke lave rundkørsel der, for der sker ingen uheld – siger de.

Vi evaluerede også forløbet med afstribning af Sviegade (mfl.) i efteråret 2020. Det tog over 4 måneder fra der var asfalteret til der kom striber på. De indrømmede blankt, at det ikke var godt nok.

Det, at der ikke er mere plads til gående i svinget på Feilbergvej ved Sandgaden, er der ikke noget at gøre ved, da vejen ikke er bredere. Det er ikke optimalt.

Vi valgte også at snakke om de 14 nye lejeboliger, og om de 11 byggegrunde der er solgt i løbet af det sidste års tid med henblik på at gøde jorden for flere byggegrunde.

Visionsaften i Lokalrådet

Vi afholdt omsider vores visionsaften den 4.5. Den skulle vi ellers have holdt i januar, men udsatte det, til vi kunne mødes fysisk. Vi har rigtig mange ideer til, hvad vi gerne vil arbejde med fremover. Men vi kan ikke nå at arbejde med så meget i selve Lokalrådet. Derfor ønsker vi, at der dannes arbejdsgrupper til at arbejde med nogle af emnerne. Vi vil derfor indkalde til Borgermøde om lokalrådets visioner:

Visionsaftenen finder sted d. 25. august kl. 19-21.

Hør om alle visionerne, vær med til at komme med gode ideer uden, du behøver at arbejde i gruppen - eller bliv også medlem af en arbejdsgruppe.

Lokalrådet har følgende oplæg til arbejdsgrupper:

Biodiversitet

Udendørs fitness

Børnekulturfestival + voksne + (byfest kan indtænkes)

Høstmarked (Kratskellet kan indtænkes)

Ungeråd 16-23 år

Seniorbofællesskaber

Et badested – badebro (evt. sammen med Tjæreborg eller på Alsædvej)

Tilgængelighed til Vadehavet (på diget) + elipsebro. Og ophold på diget (bordbænkesæt)

Vadehavsfestival (udvidelse af Vadehavsdagen) + Vadehavsløb

Sundhedshus (på hjørnet af Sviegade og Refshedevej, hvor kroen lå.)

Stier til at gå, cykle og ride på (Genopfinde drivvejen eller andet mod sydøst, bro i engen mod Vilslev)

Vild idé-tavle

Det er sådan, at det er kun de ideer, der er stemning for og hvor der er medlemmer til en gruppe, der bliver til noget.

Grundlovsmøde lørdag d. 5. juni kl. 14.00 i Præstegårdshaven

Taler: Karsten Degnbol.

Vi starter med sang, tale, sang og så kaffebord efter de gældende coronaregler.

Man er også velkommen til at tage sit eget tæppe med og sidde i sin egen boble.

Ellers vil der som sædvane være stole opstillet, som kan placeres i bobler, såfremt man ønsker det.

*Helle Ertmann,
på vegne af Lokalrådet.*

Nyt fra Børnebyen

Kære borgere i Darum

For det første vil jeg gerne sige tusind tak for en dejlig velkomst til jeres by.

Jeg vil gerne give jer et lille indblik i, hvor Darum Børneby er på vej hen, når vi taler Velfærdsforsøget, som skal starte efter sommerferien.

Udgangspunktet har fra dag 1 været, at det handlede om, at børnene skal have en mere spændende, udfordrende og motiveret skoledag, samtidig med at de trives og blive fagligt dygtige. I den proces har personalet været utrolig motiveret og engageret i at få skabt en sådan skoledag.

Vi er stadig tidligt i processen, men noget af det der vil være anderledes efter sommerferien vil være, at skoledelens personale vil blive delt op, så man kun underviser i en fase i stedet for at være spredt ud i både indskoling og på mellemtrinnet. Det har vi besluttet, fordi vi i højere grad tænker, at team-samarbejdet skal styrkes til gavn for den røde tråd i undervisningen.

Vi har også været i gang med at kigge på de resurser vi har og hvordan de anvendes. Her har vi igen besluttet, at vi skal have flere resurser ud i klasserummet og derved flere voksne omkring børnene, som kan støtte og guide børnene både fagligt og i deres trivsel. Det kommer også til at betyde, at for fremtiden vil alle personaler i skoledelen være en fast del af et team med fælles forberedelse og forberedelsesrum og alle vil have børn de er kontaktlærer for.

Indholdsmæssigt kommer det til at betyde, at en fase (indskoling, mellemtrin) kommer til at arbejde tættere sammen, så børn får flere at kunne spejle sig i og lege og lære med. Det betyder også, at personalet i perioder vil arbejde med fælles forløb i en fase og hvor det afslutningsvis vil være arrangementer på skolen, som I vil blive inviteret til. Indholdet vil i højere grad basere sig på at arbejde mere med rigti-

ge udfordringer og problemstillinger, og hvor der også vil være brug for at børnene skal arbejde og bruge deres hænder i langt højere grad.

Skemamæssigt vil børnene også få et markant anderledes skema med hjem efter sommerferien, da vi jo ikke længere er bundet op på fagene og timetallet i samme omfang som tidligere. Det betyder ikke, at alle børn ikke skal lære at læse, skrive og regne, men det betyder i stedet for, at indholdet ikke dikteres af, hvornår fag skal læses og i præcis hvor mange timer.

Hvis nogle af jer tænker, at de ikke lige kan få øje på børnehaven, SFO eller klub, så er det ikke fordi de er glemt, men vi er blevet enige om at rammerne og indholdet først skal på plads i skoledelen og derefter skal de børnehaven, SFO og klub involveres, således at den røde tråd i Darum Børneby er tydelig for alle.

Som by vil vi meget gerne have jer til at være en stor medspiller i, at få Darum Børneby til blomstre og udvikle sig i alles interesse. Det vil vi gerne ved at åbne skolen mere op og involvere alle jer, som gerne vil byde ind med støtte og hjælp. Jeg ved, at Darum Børneby er kendt for at stærkt fællesskab og ildsjæle og det skal vi helt sikkert udnytte. Vi er slet ikke i mål endnu, men nu har I fået en lille fornemmelse af, hvad der foregår i Darum Børneby.

Mvh.
Hanne og Daniel

DARUM BØRNEBY

Fra Sognearkivet

Det hvide lys strålede over hele Darum

- Da elektriciteten kom til Darum

Det er i år akkurat 100 år siden, at elektriciteten kom til Darum.

Ingen strøm til køleskabe, opvaskemaskiner, tandbørsten eller til opladning af mobilen. Ingen stikkontakter eller lys over alt og ingen uendelighed af i dag helt naturlige og uundværlige elektriske installationer og apparater. Det er vanskeligt at forestille sig.

Efter 1. Verdenskrig opstod tanken om, at man ved værket i Karlsgårde skulle danne et stort bassin, hvor Holme Å kunne ledes igennem og på den måde producere kraft i et kraftanlæg, der kunne forsyne Vestjylland med strøm.

I Darum var der stor tilslutning til ideen om at få installeret strøm i de private hjem og der blev derfor dannet en Transformatorforening, med en valgt bestyrelse og fhv. mejeribestyrer H. Holm som formand. Alle i bestyrelsen tog arbejdet på sig som frivillige. I sommeren 1921 blev der forberedt til elektriciteten i 182 huse og der blev installeret 1645 "lampesteder" og "Den 1. oktober 1921 strålede det hvide Lys for første Gang over hele Darum Sogn".

Fra værket i Karlsgårde førtes højspændingen gennem de mellemliggende sogne og til 2 transformatorstationer i Darum Sogn. Fra de stationer blev strømmen fordelt til husstandene.

Man kan tænke over, hvordan man dog fik lyskilder inden elektriciteten kom? P. J. Nielsen skriver: "I mange Hundrede Aar har Folk hjulpen sig med meget tarvelig Belysning i de mørke Vinteraftener". Igennem tiderne har åbne ildsteder, lysepinde, tællelys, petroleums- og karbidlamper givet lys. Spruttende, osende, lugtende og svinende.

I Sognearkivet har vi protokoller og andre arkivalier fra Transformatorforeningens dannelse og til den blev nedlagt i 1969, hvor aktiviteterne overgik til Sydvestjyllands Andels El-forsyning (S. A. E. F.).

Kilde: Fra Darum Sogn af P. J. Nielsen, 1925

Darum Sognearkiv
Elisabeth M. Rasmussen
T. 21236505

M. Sognearkivet@darum.dk
www.darumsognearkiv.dk

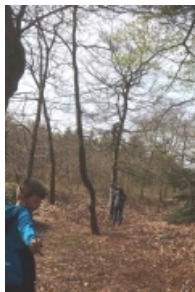
Transformatortårnet der stod ved Klovborgvej, udateret. (Darum Sognearkiv)

Nyt fra FDF

Så er det endelig tid til at vi må ses igen. FDF startede igen op for fysisk møde d. 3. marts og hvor var det bare skønt at se alle igen!

Det er virkelig noget, vi har savnet.

Der er blevet lavet så mange ting allerede, og der har ikke været store forhindringer forbundet med, at det kun er udendørs, alt skal foregå.

Vores medlemmer har haft så mange oplevelser og nye ting at møde.

Der er blevet snittet smøreknive, samlet affald, lavet bål og selvfølgelig skal man lave en bålkappe, som kan bruges dertil. Det er også blevet til en gåtur

ved diget og en tur i trætoppene med klatreselen på. Ja, der har virkelig været travlt.

Der har også været besøg af politiet, som havde deres hunde med for at vise os, hvordan en hund kan bruges ved

politiet. Det har virkelig været en kæmpeoplevelse for os og børnene. Stor tak til de tre politimænd og deres hunde. Endnu et besøg har vi også haft: Læge Lene der gerne ville fortælle os om førstehjælp og hjælpe os med det. Virkelig meget spændende at lære og prøve. Stor tak til Lene også.

I bededagsferien plejer vi at afholde vores kredsweekend, men med de begrænsninger vi har været underlagt på det tidspunkt, har dette ikke været muligt. Vi valgte i stedet at holde en rigtig fed FDF-dag på St.

Bededag. Der var 21 børn og unge, der fik hygget ud over alle grænser: Der var konkurrence-lege, bål og snobrød,

klatring, slackline og knob, de kunne underholde sig med på de forskellige poster. Vi var ret heldige med vejret, der holdt tørt. Det var dejligt, når nu vi skulle sidde i græsset og nyde vores

medbragte madpakker. Dog måtte vi den sidste halve time søge lidt ly i bålhytten, for regnen kom og "fulgte os hjem".

Siden sidste sogneblad er generalforsamlingen igen blevet

flyttet - denne gang til d. 27. maj 2021, så denne gang håber vi, at det kommer til at lykkes, hvilket betyder, at generalforsamlingen har fundet sted ved bladets udgivelse.

Lidt til de nysgerrige (det er man vel altid når der sker noget "større" i byen): Vi er ved at have det meste af den gamle koglehytte taget ned - der er dog stadig en del arbejde endnu. Vi har købt en gammel container, der kommer til at stå i forlængelse af brændeskuret, da vi ikke længere kunne holde den gamle koglehytte sammen. Den har også holdt utrolig mange år. Nu håber vi så, at vi kan få lige så meget ud af den ny stålkoglecontainer.

Vores sommerlejr er i fuld gang med at blive planlagt og den finder sted i uge 27. Vi glæder os meget til, at vi kan komme til at være mere sammen og vi krydser alt hvad vi kan for, at vi vil få helt fantastisk vejr med på vejen.

Med alle de ting der har været og alt hvad der kommer, ønsker vi jer en rigtig dejlig og skøn sommer.

*På vegne af FDF Darum,
Linette Atzen*

Nyt fra dagplejen

Siden sidst er vores hverdag ændret flere gange.

I december blev der åbnet op for, at vi kunne ses to og to, både ude og inde, så vi fik lavet en fin plan over nogle uger, så vi alle nåede at ses med hinanden. Derfor kunne vi mødes med en kollega med børn, da julemanden kom forbi for at sige hej og give en lille gave til børnene. Det var en dejlig formiddag og hyggeligt at se nogle nye ansigter og lege sammen.

December blev som bekendt ikke som den plejer, med juletræsfest og julegudstjeneste i kirken. Dog fik vi det bed-

ste ud af måneden. Vi malede nisser til skoven som vi har gjort de sidste par år, vi lavede julehygge i de forskellige dagplejehjem med julepynt og julebag, og selvfølgelig en masse julesange.

I det nye år kom der atter nye restriktioner, som gjorde, at vi igen ikke kunne ses med vores venner. Så fastelavn blev heller ikke som vi kender den, i hallen med forældre og bedsteforældre. I stedet holdt vi hver især fastelavn, med vores egen lille gruppe børn.

Der var fastelavnspynt og flotte dekorerede fastelavnsris. Børnene malede på papirposer som skulle

udgøre en fastelavnstønde. Der blev bagt fastelavnsboller, som blev indtaget på vores fastelavns festdag, efter vi havde slået katten af posen, hvor der sørme også var lidt lækkerier i. Børnene mødte op udklædte og vi sang fastelavnssange.

Selvom vi dagplejere godt kan synes, det er temmelig ensomt ikke at kunne mødes, så er der ikke noget som er så skidt, at det ikke er godt for noget. Både jule og fastelavnsfesterne, blev nogle super gode dage, som vi, og børnene virkelig nød. Der var en helt anden ro på børnene, som fordybede sig i traditionerne, på en helt anden måde. Der var ikke fart over feltet, som der kan være når vi er i hallen til vores fester. Så der var virkelig tid til ro og nærvær, så alle kunne følge med.

I april blev der igen åbnet op for at vi kunne ses, og i skrivende stund gælder

denne regel stadig. Vi mødes i skoven en gang om ugen for at lege med vores venner. Det er tydeligt for os, at børnene ikke er vant til at se de nye ansigter, så for nogle skulle der en tilvænnning til, før der igen kunne drønes op og ned ad bakken, findes masser af pinde og agern mm.

Vi håber snart at være på den anden side af denne pandemi, så vi kan få en hverdag som den var før, med legestue, vores traditionelle fester i hallen osv. Vi mangler også rigtig meget at kunne lege med vores venner som er begyndt i børnehave.

Vi er nu gået en dejlig årstid i møde, så vi igen kan være mere ude med børnene. Her spiser vi vores måltider ude under åben himmel når vejret tillader det. Det er noget vi alle nyder.

Sluttelig vil vi gøre opmærksom på, at vi søger en ny kollega til os dagplejere. Vi er blevet spurgt om nogen har sagt op, det er ikke tilfældet. Vi er så heldige at der er født mange børn som tilhører Darum sogn, men det kniber at finde plads til dem alle som det ser ud lige nu. Vi håber rigtig meget, at der findes en ny kollega til os. Vi glæder os til at møde dig :-)

*På vegne af Darums dagplejere
Heidi Nicolaisen
Rie, Frank, Anne-Grethe,
Anita og Tove*

Fødsel, dåb, bryllup og begravelse – hvordan og hvorledes?

Fødsel – faderskab og forældremyndighed

Nybagte forældre, som ikke er gift med hinanden, skal indsende en omsorgs-og ansvarserklæring til sognepræsten. Her vedkender manden faderskabet og I får fælles forældremyndighed. Blanketten skal være indsendt og godkendt af præsten senest 14 dage efter barnets fødsel, ellers sendes faderskabssagen videre til Familieretshuset. Blanketten udfyldes og signeres digitalt på www.borger.dk - familie og børn - faderskab, medmoderskab og forældremyndighed.

Dåb

Når I ønsker barnedåb, så ret henvendelse til præsten i god tid forud for den dato, I kunne tænke jer, og forhør jer om gudstjenestens tidspunkt m.m.

Som regel sker dåb i forbindelse med en almindelig søndagsgudstjeneste, men pga. restriktionerne for antallet af kirkegængere, vil dåb om søndagen foregå efter den almindelige gudstjeneste.

Det er også muligt at aftale lørdagsdåb. Mens vi er underlagt restriktioner i forbindelse med COVID-19, er der flere muligheder for lørdagsdåb end ellers, men det er fortsat godt at være fleksibel omkring datoen.

Kontakt præsten igen 10-14 dage forud for dåbsdagen og aftal et tidspunkt for en dåbssamtale.

Samtalen finder som regel sted i forældrenes hjem, men andet kan aftales.

Før dåbssamtalen finder sted, skal I finde 2-5 personer, der skal stå fadder for barnet, hvoraf den ene er den, der bærer barnet. Til dåbssamtalen skal I have skrevet navne og adresser ned på fadderne (CPR-numre er ikke nødvendigt.) Det kan også være en af forældrene, der bærer barnet.

For at være fadder til et dåbsbarn er det et krav, at man er døbt med den kristne dåb og mindst er 13 år gammel/er startet på konfirmationsforberedelsen.

Vielse

Ret henvendelse til præsten i god tid og forhør jer om tidspunktet for vielsen.

Ca. 14 dage før vielsen kontaktes præsten igen om et tidspunkt for en vielsessamtale.

Samtalen finder som regel sted i brudeparrets hjem, men andet kan aftales om nødvendigt.

Inden vielsessamtalen skal I have udstedt en prøvelsesattest hos kommunen – vær opmærksom på, at prøvelsesattesten kun er gyldig i 4 måneder.

I skal også nedskrive navne og adresser på to vidner til vielsen, som indføres i kirkebogen.

Til vielsessamtalen med præsten afleverer I prøvelsesattesten og vidners navne og adresser.

Det er i øvrigt en god idé at gøre sig nogle overvejelser om, hvilke salmer, der skal synges, da det i høj grad er med til at gøre kirkevielsen festlig.

I kan finde inspiration på www.dendanskesalmebogonline.dk og lytte til indspillede versioner af salmerne på www.lyttildanskesalmer.dk.

Salmevalg aftales med præsten til vielsessamtalen.

Kontakt graveren ved kirken vedr. pyntning af kirken på vielsesdagen.

Begravelse / bisættelse

Dødsfaldet bør anmeldes til præsten i afdødes bopæls sogn telefonisk eller ved fremmøde.

Dato og tidspunkt for begravelseshandlingen aftales med præsten.

Hvis der skal være udsyngning fra hjemmet/plejehjemmet/sygehuset, så oplys også dette tidspunkt for præsten, hvis I ønsker, at præsten skal medvirke.

Der aftales også et tidspunkt, hvor de efterladte mødes med præsten til en samtale om det praktiske i forbindelse med højtideligheden i kirken. Her taler man om afdødes liv med henblik på den ligprædiken, som præsten holder i kirken/kapellet i forbindelse med begravelsen. Vær opmærksom på, at det også er muligt, at der holdes en ikke-personlig prædiken, såfremt dette var afdødes ønske.

Til begravelsessamtalen vælges også hvilke salmer, der skal synges i kirken og ved graven/rustvognen. Her kan www.dendanskesalmebogonline.dk være en hjælp, hvis man ikke har et eksemplar af salmebogen fra 2003.

Denne samtale holdes for så vidt muligt på afdødes bopæl, men andet kan aftales efter omstændighederne. Begravelsen skal senest finde sted 14 dage efter dødsfaldet er indtrådt.

Kontakt graveren ved kirken vedr. evt. udvælgelse af gravsted og pyntning i kirken på begravelsedagen.

Ved møde med graveren udleveres en folder *Vejledning om Darum Kirkegård*, vedr. gravsteder og pasningsaftaler.

Vær opmærksom på, at præst og organist har ret til ikke at tillade salmer/sange der ikke findes i den autoriserede salmebog, samt musik, der ikke kan betegnes som kirkemusik.

Se kontaktinformationer på præst og graver forrest i bladet og på www.sogn.dk/darum.

Covid-19-restriktioner pr. d.d.:

- Der må være 40 kirkegængere i Darum Kirke. Kirkebetjeningen tæller ikke med i de 40.
- Der skal bæres mundbind, når man ankommer og forlader kirken. Ikke under gudstjenester/kirkelige handlinger, herunder ikke under altergang. Ved begravelse/bisættelse behøver dem, der skal bære kisten ud, ikke at bære mundbind. Det samme gælder for brudepar.
- Der er ikke påbud om fremvisning af negativ test/coronapas i kirken. Men der opfordres til, at man i sammenhænge, hvor mange forsamles i kirken, er blevet testet negativ forud.
- Der er markeringer i kirken, hvoraf det fremgår, hvilke bænke, der må benyttes.
- Der forefindes håndsprit i våbenhuset.
- Og selvfølgelig: Hold derudover god afstand.

Sognekalender

...det sker i byen bag diget...

Til opslagstavlen!

Gennemføres under hensyn til aktuelle corona vejledninger.
Hold dig orienteret på sogn.dk og darum.dk

Juni 2021

- 01.06. kl. 14.00: Åbent Sognehus: Gæst, Lars Bom fortæller og spiller til fællessang.
- 05.06. kl. 14.00: Grundlovsmøde i Præstegårdshaven.
Arr. Darum lokalråd. Se omtale s.11.
- 15.06. kl. 16.00: Ordinært menighedsrådsmøde i sognehuset.
- 20.06. kl. 9.00 og kl. 11.00: Konfirmation i Darum kirke. Se omtale side 2

Juli 2021

GOD SOMMER

August 2021

- 08.08. kl. 16.00: Digegudstjeneste. Se omtale side 9
- 09.08. kl. 19.00: Strikkecafé i sognehuset
(mandag i lige uger fra kl.19.00- 21.30)
- 15.08. : Deadline for indlæg til sogneblad (september udgaven)
- 17.08. kl. 16.00: Ordinært menighedsrådsmøde i sognehuset
- 18.08. Sogneudflugt 2021 - Turen går til Skamlingsbanken og Christiansfeld. Tilmelding og program for udflugten kan ses i særudgave af sognebladet, der udkommer medio juli måned.

September 2021

- 01.09. kl. 14.00: Læsekreds i sognehuset (onsdag i ulige uger fra kl.14-16.00)
- 07.09. kl. 14.00: Åbent sognehus - Samvær med kaffe/te og brød.
Bente Kjølter sidder ved klaveret.

Læsekredsen i Sognehuset, onsdag i ulige uger fra kl.14.00 – 16.00.
Vel mødt – læsekreds er for alle. Kontaktperson: Hanne Sørensen,
tlf.:7517 9582 / 2163 5397

Strikkecafé i Sognehuset: Mandag i lige uger fra kl.19.00- 21.30
Vel mødt - strikkecafé er for alle!
Tove Hansen, tlf: 5054 3644 og
Hanne Landbo Christensen, tlf: 2175 85 75

Gudstjenester i Darum Kirke

Der kan forekomme ændringer på grund af corona
Hold dig orienteret på sogn.dk/darum og darum.dk

6. juni 1. søn. e. Trin.	10.00	Thea Laukamp
13. juni 2. søn. e. Trin.	9.30	Thea Laukamp
20. juni Konfirmation	Drenge 9.00 Piger 11.00	Thea Laukamp
27. juni 4. søn. e. Trin	9.30	Thea Laukamp
4. juli 5. søn. e. Trin.	10.00	Thea Laukamp
11. juli 6. søn. e. Trin.	10.00	Thea Laukamp
18. juli 7. søn. e. Trin.	9.30	Charlotte Rossel
25. juli		Ingen gudstjeneste
1. august 9. søn. e. Trin.	9.30	Elise Balslev
8. august Digegudstjeneste	16.00	Thea Laukamp
15. august 11. søn. e. Trin.	9.30	Thea Laukamp
22. august 12. søn. e. Trin.	10.00	Thea Laukamp
29. august	Ingen gudstjeneste	Konfirmationer i Bramming
5. september 14. søn. e. Trin.	10.00	Thea Laukamp
12. september 15. søn. e. Trin.	9.30	Charlotte Rossel m. praktikant

Der er altergang, når gudstjenesten finder sted kl. 10,
dog ikke på 2. helligdage.
Gudstjenestetidspunkterne kan også ses på www.sogn.dk/darum